

JALOSTUSOHJE 1.8.2014 – 31.7.2015

Yleistä

Nartunomistajan tulee ottaa yhteyttä jalostustoimikuntaan hyvissä ajoin ennen suunniteltua astutusta (suositus 2kk ennen astutusta) ja esittää suunnitteleman yhdistelmät tarkastettavaksi tai pyytää jaostoa etsimään sopivat urosvaihtoehdot. On toivottavaa, että urosvaihtoehdot olisi useampia. Jalostushyväksynnän voi saada vain ennen astutusta.

Jalostusneuvonta on voimassa 6kk neuvonnan antamispäivämäärästä. Jalostusneuvontaa annetaan vain ennen astutusta ja neuvonta annetaan aina kirjallisena.

Jalostusneuvonta on Laikajärjestön jäsenille maksuton palvelu. Jalostusneuvonnat annetaan aina tiedoksi myös uroksen omistajalle.

Pyytämällä jalostusneuvontaa, neuvonnan pyytänyt henkilö sitoutuu luovuttamaan koiransa terveystiedot jaoston käyttöön. Jalostusneuvonnalla pyritään parantamaan itälaikojen terveydentilaa sekä käyttöominaisuuksia.

Jalostusneuvonnat annetaan jalostusohjeen mukaisesti. Jalostustoimikunnalla on oikeus poiketa jalostusohjeesta perustelluista syistä.

Terveys

Jaostolla on käytössä terveystietokirja, joka ottaa huomioon koirien suvuissa olevat sairaudet ja viat kahdeksaan (8) sukupolveen saakka. Toistaiseksi laskurilla lasketaan todennäköisyyksiä epilepsialle, silmäsairauksille, ihosairauksille sekä sisäelinsairauksille. Lisäksi lasketaan todennäköisyyksiä rakenteellisille vioille sekä pehmytkorvaisuudelle.

Terveytlaskurin avulla yhdistelmän terveystiedot jaotellaan seuraavasti:

1. Ei riskiä tiedossa – hyväksytään jalostukseen
2. Kohonnut riski – kelpaa jalostukseen maininnalla ”terveysrasite”
3. Suuri riski – ei jalostukseen

Mikäli yhdistelmällä on yhdenkään sairauden tai vian osalta luokitus ”suuri riski” ei yhdistelmä saa hyväksyntää (epilepsia, silmäsairaudet, ihosairaudet, sisäelinsairaudet tai rakenteelliset viat). Pehmytkorvaisuuden osalta ei käytetä luokitusta: Suuri riski – ei jalostukseen.

Jokaiselle yhdistelmälle annetaan kirjallinen jalostusneuvonta, josta käy ilmi jaoston tiedossa olevat terveystiedot ko. yhdistelmällä. Jaosto kehottaa jokaista pennun ottajaa pyytämään kasvattajalta jalostusneuvontalomake nähtäväksi. Tällä pyritään varmistamaan kasvattajan ja pennun ottajan oikeusturva.

Mikäli yhdistelmällä on muita jaoston tiedossa olevia jalostukseen vaikuttavia vikoja tai virheitä, joita terveystietokirja ei ota huomioon, jalostustoimikunta voi perustellusti estää hyväksynnän saamisen kyseiselle yhdistelmälle.

Jaosto noudattaa neuvonnoissaan Suomen Kennelliiton määräyksiä ja ohjeita, siitä syystä jalostusohjeeseen voi tulla päivityksiä kesken toimikauden.

Sukusiitosaste

Hyväksytyn yhdistelmän sukusiitosasteen raja on kannan viiden vuoden keskiarvo pyöristettynä ylöspäin seuraavaan kokonaisluvun puolikkaaseen. Vuoden 2014 (2009-2013 keskiarvo on 6,83 %) raja on 7,00 %.

Siitokseen käytön enimmäismäärät

Uroksille hyväksytään alkuun enintään kolme pentuetta kolmelle eri nartulle. Mikäli jälkeläisten käyttökoetulosten palkitsemisprosentti on kaksinkertainen rodun keskiarvoon nähden, eli kaksi luokkatuloksen tehnyttä jälkeläistä, voidaan lisäksi hyväksyä 4 pentuetta, eli yhteensä 7 pentuetta. Jalostustoimikunta seuraa jälkeläisten käyttökoetulosten palkitsemisprosentteja. Uroksen jälkeläisten maksimimäärä on 40. Rajana käytettäkään joko pentuemäärää tai jälkeläismäärää riippuen siitä, kumpi ensin täyttyy.

Nartuille hyväksytään aluksi kolme pentuetta vähintään kolmelle eri urokselle (mahdollisuus kaksoisastutukseen). Mikäli jälkeläisten palkitsemisprosentti on vähintään rodun keskiarvotasoa, voidaan lisäksi hyväksyä 2 pentuetta eli yhteensä 5 pentuetta.

Yksittäisen koiran jälkeläisten lukumäärän on enintään 40.

Urokselle sekä nartulle sallitaan yksi uusintayhdistelmä em. rajoituksin.

Kirjallinen jalostusneuvonta

Kaikki jalostusneuvonnat annetaan vain kirjallisesti. Neuvontalomake annetaan sekä uroksen että nartun omistajalle. Kirjallisesta jalostusneuvontalomakkeesta käy ilmi seuraavat asiat:

- Kasvattajan tiedot
- Nartun tiedot
- Uroksen tiedot
- Tiedot mahdollisista terveysrasitteista
- Yhdistelmän sukusiitosaste
- Käyttökoeluokitus
- Terveystutkimusluokitus
- Hyväksyntä kyllä/ei perusteluineen
- Liitteenä terveysriskilaskurin yhteenvetosivu

ASTUTUSPALSTAT

Yleistä

Astutuspalstalla koirat on luokiteltu käyttökoetulosten ja terveystutkimusten perusteella. Sekä käyttö- että terveystutkimusluokitus on tehty erikseen.

Astutuspalstalta selviää:

- Yhdistelmän tiedot
- Sukusiitosaste 8. sukupolveen saakka laskettuna
- Kasvattajan yhteystiedot
- Astutusajankohta
- Pentueen tiedot
- Pentueen päivitystiedot
- Käyttökoeluokitukset
- Terveystutkimusluokitukset
- Huomautukset -sarakeessa käy ilmi, jos yhdistelmä poikkeaa jalostuskriteereistä (astutuspalsta B)

Käyttökoeluokitukset

Käyttökoetuloksiksi luetaan vapaalla riistalla hyväksytyt käyttö- ja taipumuskokeet. Mikäli kokeen tulosta ei löydy Koiranet - tietokannasta, tulee kopio koepöytäkirjasta toimittaa jaostolle saadakseen oikean luokituksen.

Yhdistelmät luokitellaan seuraavasti:

- A) Molemmilla luokkatulos HIRV1, KARH1 tai LINT AVO1
- B) Molemmilla vähintään luokkatulos HIRV2 tai LINT AVO2
- C) Molemmilla vähintään luokkatulos HIRV3 tai LINT AVO3
- D) Ei riittäviä käyttökoetuloksia ylempiin luokituksiin

Terveystutkimusluokitukset

Terveystutkimusluokitukseen otetaan huomioon viralliset silmä- ja lonkkatutkimukset.

Yhdistelmät luokitellaan tehtyjen terveystutkimusten osalta seuraavasti:

- A) Molemmilta on tutkittu vähintään silmät ja lonkat
 - B) Molemmilta on tutkittu silmät ja/tai lonkat
 - C) Yhdistelmän toiselta osapuolelta on tutkittu joko silmät tai lonkat
 - D) Tutkimukset puuttuvat molemmilta
- Suoritettu DNA-testi vastaa lonkkakuvausta ja silmäpeilausta!

Alle 7-vuotiaalle koiralle tehty silmätutkimus on voimassa 36 kk. Mikäli terveystutkimuksen tulosta ei löydy Koiranet -tietokannasta, tulee kopio tutkimuksesta toimittaa jaostolle oikean luokituksen saamiseksi.

Terveysrasitteet

Mikäli yhdistelmään liittyy terveysrasite, näkyy se astutuspalstalla huomautukset -kentässä. Varsinainen terveysrasitteen laatu selviää kasvattajalle ja uroksen omistajalle toimitetussa jalostusneuvontalomakkeessa.

Astutuspalsta A –kriteerit:

Yhdistelmän tulee täyttää seuraavat vaatimukset:

Käyttökoetulokset

Yhdistelmän molemmilta koiralta vaaditaan vähintään HIRV2-tulos tai vastaavat tulokset muussa rodunomaisessa käyttö- ja taipumuskokeessa.

Terveysriskit

Yhdistelmällä ei saa olla kohonnuttu terveystriskiä perinnölliseen sairauteen tai vikaan (terveysrasite).

Yksittäisen koiran osuus

Yksittäisen koiran osuus ei saa ylittää 1,5% laskettaessa 8:aan sukupolveen.

Astutuspalsta B –kriteerit:

Yhdistelmä ei täytä kaikkia astutuspalsta A:n kriteerejä.

Jalostusneuvontaa ei ole pyydetty, mutta yhdistelmä täyttää vähintään astutuspalsta B:n kriteerit.

Jaostolla on mahdollisuus antaa arvio yhdistelmästä myös astutuksen jälkeen, jolloin yhdistelmä pääsee astutuspalsta B:lle, jos se täyttää sen vaatimukset.

Käyttökoetulokset

Ei erityisvaatimuksia (käyttökoeluokitus D tai parempi).

Terveystriskit

Yhdistelmällä voi olla kohonnuttu riski perinnölliseen sairauteen tai vikaan (terveysrasite), mutta suuri riski perinnölliseen sairauteen tai vikaan (Ei jalostukseen) estää palstalle pääsyn.

Seuraavat seikat estävät pääsyn astutuspalstoille A ja B

Astutuspalstoille pääsyn estää yksikin poikkeama seuraavista:

- Yhdistelmällä on suuri riski perinnölliseen sairauteen tai vikaan (Ei hyväksyntää terveystriskistä johtuen)
- Yhdistelmän toiselta osapuolelta puuttuu näyttelytulos
- Yhdistelmän sukusiitosaste on yli sallitun 10,0 %:n
- Jos siitokseen käytön enimmäismäärä ylittyy, ks. Jalostusohje
- Jos kasvattaja ei suostu esittämään jaoston antamaa kirjallista jalostusneuvontaa/-arviota pennun ostajalle sitä pyydettyäessä, jos jaosto on sellaisen ko. yhdistelmästä kasvattajalle antanut.

Muuta

Jalostusneuvonnalla on oikeus perustelluista syistä poiketa astutuspalstan kriteereistä.

Yhdistelmät pääsevät astutuspalstoille A ja B heti kun astutus tapahtunut.

Neuvonta on voimassa 6 kk ja pentueilmoitus poistetaan viimeistään kun pentue on 5 kk:n ikäinen. Ilmoitus poistetaan kun pentue on 3 kk:n ikäinen, jos kasvattaja ei ilmoita astutuspalstan ylläpitäjälle myymättömistä pennuista.

TOIMINTAOHJEET

KASVATTAJA, TOIMI NÄIN!

1. Harkitse, onko narttusi jalostuskelpoinen! Muista käyttö, näyttö ja terveys!
2. Pyydä ajoissa kirjallinen jalostusneuvonta!
3. Muista ilmoittaa astutus ja pentueen syntymä jaostolle!
4. Pidä jaosto ajan tasalla.
5. Ole rehellinen pennunottajille ja muista näyttää jalostusneuvontalomake pentueesta kiinnostuneille.
6. Kannusta uutta pennun omistajaa järjestön jäseneksi.
7. Ilmoita jaostolle pentueessa havaituista vioista ja sairauksista!

UROKSEN OMISTAJA TOIMI NÄIN!

1. Harkitse, onko urokseksi jalostuskelpoinen! Muista käyttö, näyttö ja terveys!
2. Kun koirasi täyttää jalostuskriteerit, ilmoita yhteystietosi jaostolle.
3. Tutustu jaostolta saatuun jalostusneuvontalomakkeeseen.
4. Ota yhteyttä jaostoon, jos haluat lisätietoa yhdistelmästä.

PENNUNOTTAJA TOIMI NÄIN!

1. Tutustu rotuun hyvissä ajoin ja liity ajoissa rotujärjestöön.
2. Tutustu tarkoin tarjolla oleviin yhdistelmiin ja niiden tuloksiin.
3. Hanki koira omia käyttötarpeitasi silmällä pitäen.
4. Muista, että vastuuntuntoinen kasvattaja antaa sinun tutustua yhdistelmän jalostusneuvontalomakkeeseen.
5. Ilmoita rotujärjestön itälaikajaostolle koirassasi ilmenevistä sairauksista tai vioista. Näin viemme rotua eteenpäin.

Muista, että rotua jalostetaan faktoilla, joten käytä koiraasi käyttökokeissa sekä näyttelyssä.